

מ"ת 23663/03/17 - מדינת ישראל נגד ורד חן, אפרת דניאל שלום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 23663-03-17 מדינת ישראל נ' חן(עציר) ואח'

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	1. ורד חן (עציר) 2. אפרת דניאל שלום (עצירה)

החלטה (בעניין המשיבה 2)

במוקד הדיון ניצבת השאלה שבמחלוקת, האם ראוי להעדיף חלופת מעצר בעניינה של המשיבה, חלף הותרתה במעצר במתקן כליאה.

רקע

כנגד המשיבה הוגש כתב אישום המייחס לה עבירות של יבוא סם מסוכן לפי הוראת סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש תשל"ג-1973) קשירת קשר לביצוע פשע לפי הוראת סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977.

מעובדות כתב האישום עולה כי המשיבות קשרו קשר עם אחרים לייבא סמים מבוליביה לישראל במזוודת המשיבה 1. במסגרת זו, פנו המשיבות יחד למשרד הפנים על מנת לחדש את דרכונה של המשיבה 1, רכשו מזוודה לצורך נסיעתה לבוליביה וכן כרטיס טיסה תמורת סכום שהעבירה המשיבה למשיבה 1. ביום 2/2/2017 הסיעה המשיבה את המשיבה 1 לשדה התעופה ובבוליביה, פגשה המשיבה 1 את האחרים שהעבירו לה מזוודה ובתוכה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 5.31 קילוגרם. ביום 17/2/2017 נחתה המשיבה 1 בישראל יחד עם המזוודה ועדכנה את המשיבה בדבר נחיתתה. בסמוך לכך, נעצרה המשיבה 1 על ידי שוטרים. המשיבה הגיעה לשדה התעופה על מנת לאסוף את המשיבה 1 ומשזו בוששה להגיע, עזבה את המקום.

יחד עם כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את המשיבה עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים כנגדה. המבקשת טוענת כי יש בנמצא רף ראיתי ועילת מעצר סטטוטורית בדבר מסוכנות לבטחון הציבור, התואמים המשך את מעצרה של המשיבה. נטען כי האחרים המעורבים בפרשה טרם נעצרו ומכאן קיים חשש כי שחרור המשיבה יביא לשיבוש הליכי משפט, חשש הגובר בהתחשב שבעלה מתגורר בברזיל ואם תשוחרר, תימלט מן הארץ. לגישת המבקשת, אין חלופת

מעצר שיש בה כדי לאיין את מסוכנותה של המשיבה.

אין מחלוקת לעניין קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר וטרם קבלת החלטה מסכמת, הופנתה המשיבה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר מעצר בעניינה.

שירות המבחן ממליץ להעדיף בעניינה של המשיבה תנאים שפגיעתם בחירותה פחותה על דרך שחרורה למעצר בית תחת פיקוחם של בני משפחתה, תוך שניתן לשקול תוספת של פיקוח אלקטרוני כגבול חיצוני נוסף.

מובהר כי המדובר במשיבה כבת 37 שנים, נעדרת עבר פלילי, הנשואה לאחד האחרים המתוארים בכתב האישום - מר ישראל שלום. טרם מעצרה, התגוררה המשיבה כ-5 חודשים עם הוריה בנתניה וטרם לכן אכן התגוררה בארה"ב כבעלת אזרחות אמריקנית. המשיבה תיארה לשירות המבחן את מעורבותה בפרשה על רקע התערערות יחסיה עם בעלה ורצונה לרצותו בדרך של היענות לבקשתו לסייע לחברתם המשותפת. שירות המבחן התרשם כי המשיבה תפסה עצמה כמי שהתקשתה לזהות מצבי סיכון והתנהלות שולית ובעייתית מצידה. היא התייחסה לעצמה כמי שנפלה קורבן להתנהגות מניפולטיבית מצד בעלה, אך אכן גילתה יכולת להתייחס לאחריותה וכמי שלא הציבה לעצמה גבולות ולא הקפידה לבחון באופן בקורתי יותר את בחירותיה. המשיבה מסרה לשירות המבחן על כוונתה לסיים את יחסיה עם כל המעורבים, כולל בעלה. היא הוסיפה ותיארה את הבושה שחשה מעצם התנהגותה השלילית וחשיפתה מול משפחתה. שירות המבחן הוסיף והתרשם כי המשיבה ניהלה אורח חיים יציב ונורמטיבי ללא מעורבות שלילית או התמכרותית בארץ ובחו"ל. כיום, מכירה המשיבה בחומרת המיחוס לה ותוצאת מעורבותה השולית והמעצר, לראשונה בחייה, מהווה עבורה גבול ברור ומרתיע. על אף קשיי המשיבה להתבונן בדפוסיה הבעייתיים ונטייתה להשליך את האחריות להסתבכותה על אחרים, נראה כי הסנקציה שננקטה נגדה נחווית על ידה באופן משברי, סמכותי ומציב גבול. שירות המבחן אינו מתעלם, במסגרת הערכת הסיכון במצבה של המשיבה, כי המדובר בהתנהגות שולית מתוכננת יחד עם אחרים תוך מיקוד בהשגת רווח כספי והתעלמות מגבולות החוק. זאת בתוספת לדפוסי ריצוי וקושי להציב גבולות פנימיים במקרה של קונפליקט כמו גם היות המשיבה בעלת אזרחות אמריקנית.

מנגד, שירות המבחן התרשם כי המשיבה אינה מאופיינת בדפוסים שוליים קבועים, היא מסוגלת להכיר בחומרת התנהגותה ומתייחסת לצעדים שעליה לנקוט על מנת לצמצם סיכון במצבה. לאורך השנים, צלחה המשיבה שילוב במסגרות כלימודים, צבא ועבודה, היא חווה את המעצר באופן מורכב, מבינה את המחירים הכרוכים בכל התנהגות פורצת גבולות ותהיה מסוגלת להיענות לפיקוח וגבולות שיוצבו במסגרת ההליך.

שירות המבחן נפגש עם המפקחים המוצעים - אמה של המשיבה, אחיותיה וחברתה. כולן תיארו יחסים קרובים עם המשיבה ושירות המבחן התרשם כי הן מבינות את תפקידן המצופה, מנהלות אורח חיים נורמטיבי, מבטאות עמדות המתנגדות לעבריינות ומציעות מערך פיקוח הדוק המותאם לסיכון הנשקף מהמשיבה. על אף קרבתן הרגשית אליה, הן אינן מגוננות עליה או מזדהות עם מצוקתה ושירותה מבחן התרשם כי הן לא תהססנה לדווח לתחנת המשטרה על הפרת תנאים. שירות המבחן הוסיף והתרשם כי יש ביכולת המפקחות המוצעות להציב למשיבה גבולות ברורים לנוכח התייחסותן הרצינית והמחמירה לנושא. להערכת שירות המבחן, יפחת הסיכון במצבה של המשיבה ככל שתשחרר למעצר בית בבית אמה בפיקוח המפקחות המוצעות. עוד מוסיף שירות המבחן כי להערכתו, פחת הסיכון שהמשיבה

תפעל כיום באופן שיחמיר את מצבה המשפטי או יפגע בערבותן של המפקחות. במצב דברים בו תתקבל המלצה זו של שירות המבחן מומלץ, בנוסף, ליתן צו פיקוח מעצרים למשך 6 חודשים על מנת ששירות המבחן יעמיק את צרכיה הטיפולים של המשיבה וישלבה בטיפול מתאים.

בתסקיר משלים כפי שהוגש ביחס לבחינת האפשרות לעצור את המשיבה בפיקוח אלקטרוני, הובהר כי כל הנוגעים בדבר ערוכים למסגרת זו, תוך ששירות המבחן מוצא לנכון לציין כי גם כוחה של החלופה המוצעת ללא פיקוח אלקטרוני יפה לשם הפחתת המסוכנות הנשקפת מהמשיבה. הובהר כי המשיבה תוכל לתנאי פיקוח שכאלו ככל שבית המשפט ימצא להציבם כגבול חיצוני נוסף, הכולל איפה מוגברת מצד שב"ס. במצב דברים זה, מובהר כי אין צורך בצו פיקוח מעצרים, נוכח שהמשיבה תוכל להעזר בליווי עו"ס מטעם מנהלת הפיקוח האלקטרוני.

חוות דעת התכנות מאת מנהלת הפיקוח האלקטרוני מצאה את כתובת המעצר המוצעת כישימה.

תמצית טענות הצדדים

המבקשת מדגישה את חומרת המעשים המיוחסים למשיבה ואת המעצר בגדר הכלל בעבירות סמים, בעוד ששחרור לחלופה הוא החריג. לגישת המבקשת, אין להעדיף את שחרור המשיבה ממעצרה מאחר שאין לתת בה אמון לאור מעורבותה המשמעותית ביותר ביצירת הקשר בין כל הגורמים המעורבים בפרשה לבין המשיבה 1 ומי שפעלה באופן משמעותי ביותר לקידום הקשר, בין אם ברכישת הכרטיסים ובין אם בליווי המשיבה 1. מודגשת התרשמות שירות המבחן מקשיי המשיבה להתבונן בדפוסיה הבעייתיים והשוליים ומנטייתה להשליך את האחריות על אחרים. עוד נטען כי קיים חשש מובנה להימלטות מאימת הדין לאור האזרחות האמריקנית בה אוחזת המשיבה וכן זוגה שמתגורר בחו"ל. המבקשת סוברת כי אין פסול במפקחות המוצעות אך לגישה, לא ניתן להתעלם מחומרת המעשים ומהנתונים הקשורים במשיבה עצמה.

ב"כ המשיבה עתר לאימוץ המלצות שירות המבחן, תוך הדגשת ההתרשמות מן המשיבה כפי שהובאה במסגרת שני התסקירים. הודגש כי המשיבה נעדרת עבר פלילי, מנהלת אורח חיים נורמטיבי, תופסת את המעצר כחוויה מרתיעה ומציבת גבולות ולגישת הסנגור, המשיבה מתאימה לפרופיל של מי שראוי להחריג מן הכלל החל בעבירות סמים ולהעדיף חלופת מעצר בעניינה.

דין והכרעה

לאחר עיון בטענות הצדדים ובהמלצות שירות המבחן ולאחר התרשמות ממכלול נסיבות העניין, שוכנעתי כי יש לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהורות על העברת המשיבה למעצר בפיקוח אלקטרוני ואנושי, בתוספת לתנאים אחרים. זאת, לאחר ששוכנעתי כי עסקינן במסגרת שתאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיבה במידה הנדרשת.

בעבירות סמים, ידוע כי:

הכללה הוא מעצרו והחריגה הוא חלופת מעצר,

..."

ולמעט מקרים חריגים אין אפשרות לאיין המסוכנות הסטטוטורית באמצעות חלופת מעצר" (ר' בש"פ 1648/11 **אביטן נ' מדינת ישראל** (7.3.11); ר' גם: בש"פ 7083/08 **מדינת ישראל נ' אלימלך** (14.8.08)).

אכן, כהפניית המבקשת, העבירות המיוחסות למשיבה הן חמורות ביותר, יש בהן כדי להקים חזקת מסוכנות סטטוטורית והן נמנות בין העבירות המיוחדות שהמחוקק הורה מפורשות כי ראוי לעצור בגינן, בהתאם להוראת סעיף 21א(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "**חוק המעצרים**") (ר' בש"פ 1986/94 **מדינת ישראל נ' עמר** (21.9.94); בש"פ 2746/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.5.2011)).

מעובדות כתב האישום עולה כי המשיבה היוותה גורם משמעותי, לכאורה, בקשר שנרקם ליבוא סם מסוכן בכמות בלתי מבוטלת לארץ. עם זאת, גם במקרים החמורים ביותר, לרבות בעבירות סמים המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, מוטלת על בית המשפט החובה לבחון את נסיבות המעשה והעושה, את האפשרות לקביעת תנאים שפגיעתם בחירות הנאשם פחותה וכן את סיכויי השיקום של הנאשם (ר' סעיף 21 (ב)(1) לחוק המעצרים; בש"פ 4185/03 **אביטן נ' מדינת ישראל** (14.5.03); בש"פ 6909/05 **סטופל נ' מדינת ישראל** (3.8.00)).

ידוע, כי ככל שהמסוכנות הנשקפת מהנאשם גבוהה יותר, כפי שנלמד מנסיבות המעשה והעושה, כך יש לבחון אם ניתן לבכר חלופת מעצר הדוקה יותר. סבורני כי סוג העבירות ונסיבות הקשורות במשיבה עצמה, כמו קשייה להציב לעצמה גבולות פנימיים, מצדיקים אך בחינת חלופת מעצר כמעצר בפיקוח אלקטרוני, שתעבה את חלופת המעצר המוצעת בדמות שחרור למעצר בית מלא. במצב דברים שכזה, על עבירות סמים חלה הוראת סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים, המורה כי אין להיזקק למעצר בפיקוח אלקטרוני בעבירות מסוג זה, אלא מטעמים מיוחדים.

טעמים מיוחדים יכולים להימצא בנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה, או בנסיבות המיוחדות של הנאשם, כגון גיל צעיר, העדר עבר פלילי, תסקיר חיובי, סיכויי שיקום, משך המעצר, מצבבריאותי, מצוקה מיוחדת וצרכי שיקום מיוחדים. אין המדובר ברשימה סגורה (ר' בש"פ 8955/08 **סימן טוב נ' מדינת ישראל** (23.11.2008); בש"פ 981/05 **בחיץ נ' מדינת ישראל** (14.2.05); בש"פ 8155/15 **קלר נ' מדינת ישראל** (9.12.2015); בש"פ 4933/10 **מדינת ישראל נ' שבי ואח'** (7.7.2010); בש"פ 2472/16 **זיתוני נ' מדינת ישראל** (3.4.16)).

בחינת מכלול הנסיבות בעניינה של המשיבה, בראי המעשה והעושה, מובילה למסקנה שעניינה נמנה עם אותם מקרים מיוחדים וחריגים המצדיקים העדפת חלופת מעצר. התרשמתי כי מסגרת מעצר בפיקוח אלקטרוני ואנושי תאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיבה ברמה ניכרת הדרושה לשם כך (ר' בש"פ 1734/11 **צבאן נ' מדינת ישראל** (10.3.11); בש"פ 6927/09 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (7.9.09); בש"פ 2663/09 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (טרם פורסם, 29.3.09)). זאת אף בהתחשב בחומרת העבירות המיוחסות למשיבה ובקיומו של סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, בשים לב לקשייה לשמור על גבולות פנימיים.

המשיבה נעדרת עבר פלילי או דפוסי התנהגות עברייניים והיא עצורה לראשונה בחייה, באופן שמבטא השפעה משמעותית על תפיסותיה. קיים בעניינה של המשיבה אופק שיקומי ולו לאור המלצתו הראשונית של שירות המבחן לשלבה בהליך טיפולי. התרשמות שירות המבחן היא שהמשיבה מכירה במשמעויות של התנהלותה הבעייתית ובמחירים הנלווים לכך וקיימת לה מוטיבציה לחזור להתנהלות תקינה ומקדמת במישורי חייה, תוך זניחת קשריה השוליים. שירות המבחן העריך כי תחת גבולות ברורים של חלופת המעצר ובפיקוחם של המפקחים המוצעים, תופחת רמת הסיכון באופן ניכר.

בנסיבות אלו, ראיתי לנכון להעדיף את המלצות שירות המבחן המקצועי, באופן שיביא להפחתה ניכרת במסוכנות הנשקפת מן המשיבה וזאת על פני הותרתה במעצר מאחורי סורג ובריח. לא התרשמתי כי יש בנסיבות המעשה משום אינדיקציה לאמון חסר שיש לייחס למשיבה, כטענת המבקשת. באיזון בין האינטרסים השונים, שוכנעתי כי אינטרס הציבור, הזכאי למוגנות מפני מעשים כאלו המיוחסים למשיבה, לא יפגע ככל שזו תיעצר בתנאים פוגעניים פחות בחירותה.

מכל אלו, מצאתי כי מתקיימים טעמים מיוחדים בעניינה של המשיבה, אשר יש בהם כדי להטות את הכף לעבר מעצרה בפיקוח אלקטרוני ובשילוב מערך הפיקוח האנושי המוצע ותנאים מגבילים נוספים.

אשר למפקחים המוצעים, אלו נחקרו לפרוטוקול הדיון והתרשמתי, כפי שהתרשם שירות המבחן, כי ביכולתם להציב למשיבה גבולות ראויים, לזהות גורמי סיכון בהתנהלותה ולדווח לתחנת המשטרה על הפרות בתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני.

אשר לחשש להימלטות מאימת הדין, התרשמתי, כפי שהתרשם שירות המבחן, כי פחת הסיכון שהמשיבה תפעל כיום באופן שיחמיר את מצבה המשפטי, או יפגע בערבותן של המפקחות הקרובות אליה. סבורני כי מסגרת בטוחות משמעותית והולמת, כמו גם עיכוב יציאת המשיבה מהארץ והפקדת דרכוניה, יסייעו לאיון יחסי מתבקש של הסיכון הנשקף גם בהקשר זה.

לאור המקובץ ונוכח שקיימת חלופת מעצר הדוקה בעניינה של המשיבה, אני מורה כי היא תיעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאים המצטברים, הבאים -

1. מעצר בפיקוח אלקטרוני, בבית הוריה אשר ברח' נתניה (להלן: "**הבית**").

2. המשיבה תהיה בפיקוח 24 שעות ביממה כשבכל עת ימצא עמה אחד מהמפקחים הבאים: אמה - הגב' רימונד דניאל, אחותה - הגב' שני דניאל, אחותה - הגב' ענת דניאל וחברתה - הגב' שירה סימה דריקס (להלן, ביחד: "**המפקחים**").

3. נאסר על המשיבה ליצור קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בפרשה.

4. נאסר על המשיבה כל מגע עם אמצעי תקשורת מכל מין וסוג.

המפקחים ידאגו לכך כי הבית ינותק מכל קווי תקשורת טלפון או אינטרנט, למעט הנדרש לצורך הפיקוח האלקטרוני וכדי שיחות נכנסות בלבד. בכל זמן נתון, יימצא בבית לא יותר ממכשיר טלפון נייד אחד בלבד, אשר יוחזק בכל עת בידי המפקח בלבד. כל באי הבית ידאגו כי בכל עת, יתרת מכשירי הטלפון הניידים ואמצעי התקשורת האלקטרוניים, כמחשב נייד, יימצאו מחוץ לבית.

5. חובה על המפקחים למנוע את יציאת המשיבה מכתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני, אלא בכפוף להחלטה מפורשת של בית המשפט.

6. להבטחת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני ותוך התכתבות מתבקשת עם החשש הנטען להימלטות מאימת הדין, המשיבה תחתום על ערבות עצמית בסכום של 150,000 ₪, כל אחת מהמפקחות תחתום על ערבות צד ג' בסכום של 200,000 ₪ ויופקד סכום של 100,000 ₪ במזומן, או בערבות בנקאית. מתוך סכום זה, סכום של 40,000 ₪ יופקד כתנאי למעצר בפיקוח אלקטרוני והיתרה תופקד עד ליום 4/5/17.

9. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד המשיבה ודרכוניה - המקומי והזר, יופקדו במזכירות בית משפט זה כתנאי למעצר בפיקוח אלקטרוני.

לא תעמוד המשיבה בתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, תובא לפני שופט תורן בתוך 24 שעות. ככל שיווצר קושי בהפקדת יתרת סכום הפקדון, יעתור הסניגור, מבעוד מועד, לקיום תזכורת ערבויות נפרדת בנושא.

ניתנה היום, כ"ח ניסן תשע"ז, 24 אפריל 2017, במעמד
הצדדים.